

Biografie Joop Schut

**Dit boekje draag ik op aan mijn
broer
Martinus Dirk Schut.**

Evert J. Schut

Biografie

Joop Schut

Evert J. Schut

Fotobijschrift omslag: Mijn vader tijdens zijn 95ste levensjaar.

© Mathieu J. Schut, 2018

ISBN: 9 789403 612034

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	7
1. Rode kool.....	9
2. De lagere school.....	13
3. De oorlog.....	21
4. De aanslag.....	29
5. De naoorlogse tijd.....	35
6. Dikkie.....	39
7. Ameland.....	45
8. Feanwâlden.....	51
9. Het sociale leven in Feanwâlden.....	55
10. Epiloog.....	61
Foto's.....	67

Voorwoord

Mijn vader was 21 toen hij getuige was van het drama dat zich afspeelde voor zijn ouderlijk huis op De Woeste Hoeve, een mooie, landelijke en bosrijke locatie tussen Apeldoorn en Arnhem. Een gebeurtenis die zich afspeelde in maart 1944 tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dagen daarvoor was er een aanslag gepleegd op Hans Rauter, de hoogste politie- en SS-chef in Nederland. Een aanslag die gewroken moest worden door het executeren van zogenaamde *Toteskandidaten* die meestal politieke gevangenen waren. Ironisch is misschien wel het feit dat het Rauter zelf was geweest die ooit deze gevreesde vergeldingsacties had bedacht. Deze aanslag zou het leven kosten aan honderden mensen die op verschillende plekken in Nederland gefusilleerd zouden worden. Maar de meesten van hen, 117, kwamen voor het ouderlijk huis van mijn vader oog in oog te staan met een vijftig man sterk vuurpeloton van de in Amersfoort gelegeerde *Waffenschule der Ordnungspolizei*. In de vroege ochtend van 8 maart werden de slachtoffers in vrachtauto's en bussen naar De Woeste Hoeve gereden waar ze om de vijf minuten in kleine groepjes werden geëxecuteerd. Mannen die niet onmiddellijk dood waren, werden alsnog door een paar schoten van dichtbij omgebracht.

Salvo's en onregelmatige schoten bleven maar doorklinken in de slaapkamer waar vanuit mijn vader stiekem naar deze verschrikkelijke dingen zat te kijken. Het huis staat er nog steeds en vlak bij dat huis staat nu een gedenksteen om deze 117 slachtoffers te herdenken: een eenvoudig kruis met daarachter een ingelijste glazen gedenkplaat. Op het pleintje daarvoor valt een gedicht te lezen van de in 1945 eveneens door de Duitsers vermoorde dominee Dietrich Bonhoeffer.

Een aansprekend gedicht met de volgende tekst:

Als je van iemand houdt
En je bent van diegene gescheiden
Kan niets die leegte vullen
Je moet dat niet proberen

Je moet eenvoudig aanvaarden en volharden
Dat klinkt erg hard
Maar het is ook een grote troost
Want zolang de leegte werkelijkheid blijft
Blijf je daardoor met elkaar verbonden.

In 2013 stonden Nelia en ik samen met mijn vader en moeder bij deze gedenksteen en de herinneringen kwamen terug. Herinneringen die een kijkje gaven in het rijke leven van mijn vader. Herinneringen die mij nieuwsgierig maakten naar de dingen die hij had meegemaakt in zijn leven: zijn jeugd, zijn opvoeding, zijn motivatie om na de oorlog te helpen Nederland weer op te bouwen, zijn werkzame leven bij De Heidemij en zijn gelukkige huwelijk van zestig jaar met mijn moeder. Toen ik hem hoorde vertellen, realiseerde ik mij plotseling dat kernwoorden uit het gedicht van Bonhoeffer als een rode draad door het leven van mijn vader hebben gelopen. Herinneringen die het waard zijn om aan het papier toe te vertrouwen, al was het alleen maar om niet het risico te lopen deze te vergeten. Dit verhaal kan nooit volledig zijn, omdat ik mij maar al te goed besef dat een rijk leven van 96 jaar nooit te vatten is in één boek. Ik heb samen met mijn vader genoten van de vele avonden die wij samen doorbrachten om zijn leven te doorlopen en het op deze manier te kunnen vastleggen. Als ik in ogeschouw neem dat op zijn hoge leeftijd dagelijks vele hersencellen afsterven, is het op zijn minst opmerkelijk te noemen dat hij zich nog zo veel wist te herinneren.

Vandaar deze biografie over Jacob [Joop] Schut, mijn opmerkelijke vader.

Evert J. Schut